

Projektbeskrivelse for projektet

”Aktivitetsspots i Varde Sommerland”

Indledning/baggrund	<p>Varde Sommerland lukkede i 2002 og indtil 2012 fik området lov at stå uberørt hen. Naturen tog over – og alt groede til. Området var utilgængeligt og mindede mest om et spøgelsessommerland. I 2012 tog en gruppe frivillige ”Sommerlandslauget” initiativ til at gøre noget ved området.</p> <p>Derefter fik Varde Kommune og foreningen Sommerlandslauget opbygget et unikt samarbejde på tværs af frivillighed og offentlig forvaltning. Et samarbejde omhandlede udvikling af det meget ”vilde” naturområdet der før var Varde Sommerland (området benævnes stadig Varde Sommerland). Et samarbejde, der er meget handlingsorienteret og med stærkt medborgerorientering og medborger-forpligtende fællesskabsdimension. Samarbejdet er anerkendt som værende noget særligt, også nationalt i Danmark.</p> <p>Under hensyn til den ”vilde” natur blev der åbnet op – man fik adgang til de gamle sommerlandsstier, sat kunst op og etableret rekreative pladser. Det store arbejde blev udført af mellem 30-50 frivillige som mødtes i sommerlandet på 4-5 arbejdsdage i løbet af et år. Kommunen understøttede denne proces, hvor det var nødvendigt. Udover dette arbejdede kommunen og Sommerlandslauget samme om mere strategiske projekter til anvendelse af området.</p> <p>Det største af de strategiske projekter som er etableret er projektet ”Aktivitetsspots i Varde Sommerland”. Disse aktivitetsspots er særligt centreret i sommerlandets sydlige spids. De skal ses som et modspil til det mere ”vilde” naturområde i den nordlige del af sommerlandet. På den måde skabes der et unik område med meget bred vifte af anvendelsesmuligheder.</p> <p>Varde Sommerland har en ganske central placering tæt på bymidten, som en del af den grønne kile der, sammen med Varde Å, deler Varde By. Varde Å er det eneste større Vadehavsvandløb, hvor udløbet ikke er reguleret med diger og sluseporte. Dette resulterer i helt specielle naturforhold som bl.a. påvirker tidevandet, vandstand og strømhastighed langt op i Varde Å, ofte helt op til afløbet fra Karlsgårde Sø.</p> <p>Varde Sommerland ligger på den ene side af byen, mens Nationalpark Vadehavet ligger på den anden side og dermed meget tæt på Sommerlandet. Sommerlandet er på flere dimensioner bundet sammen med Varde Kommunes vision ”Vi i Naturen”. Arbejdet med sommerlandet og sommerlandslauget er et aktiv indsats under dette visionsarbejde. Projektet understøtter også de strategiske planer der er for udvikling af Varde by herunder bl.a. et projekt vedrørende etablering af Oplevelsesloops i Varde by.</p>
---------------------	--

	<p>Den bynære placering og sammenhængen med vision og strategiske planer vil understøtte at udviklingen af en bred palette af natur- og friluftaktivitetsmuligheder – til gavn for lokale i Varde Kommune men også besøgende herunder turister. Det forventes at området bliver et regionalt fyrtårn for friluftaktiviteter- som ikke kun vil være et aktiv for Varde Kommune men også særligt den vestlige del af regionen.</p>
<p>Projektet "Aktivitetsspots i Varde Sommerland"</p>	<p>Formålet med projektet er at transformere den sydlige spids af Sommerlandet til et område, hvor gamle og nye fællesskaber kan mødes/dannes og hvor de normale adfærdsmønstre nedbrydes, så der opstår aktivitet på tværs. De forskellige aktivitetsspots skal initiere aktivitet i bred forstand. De skal understøtte både læring i naturen/udeskole/naturformidling, leg, fysiskudfoldelse samt andre sociale-, friluft- og rekreative aktiviteter i naturen.</p> <p>Området skal derfor udformes, så det kan tiltrække og benyttes af børn, voksne og institutioner på kryds og tværs - alle med forskellige udgangspunkter, på tværs af alder, køn, fysisk formåen, sociale forhold med videre.</p> <p>Overordnet arbejdes der på, at den sydlige spids af Sommerlandet landskabsmæssigt åbnes op, så man får visuel og fysisk adgang til aktivitetsspots. Dernæst etableres en række spots med forskellige elementer der understøtter den brede anvendelsestænkning. Åbningen af sydspidsen vil ligeledes integrere Varde Å mere i Sommerlandet. Åbningen udformes med gode adgangsforhold så alle kan tilgå de forskellige aktivitetssports og området som helhed. Der stiles mod, at aktivitetsområdet i Sommerlandet skal være af høj standard både hvad angår kvalitet og oplevelse. De elementer der etableres skal være i overensstemmelse med naturen og der skal anvendes naturmaterialer.</p> <p>Et konkret eksempel på et nyt fællesskab der forventes etableret som et gevinst af implementering af dette projekt - er som følgende: Vi er i gang med et samarbejde med afdelingen Børn, Trivsel og Sundhed (BTS) i Varde Kommune om involvering af unge der er i berøring med støttekontaktpersonerne i netop BTS. Disse unge er alle i udsatte positioner, og enkelte af dem har tidligere ødelagt faciliteter (eks. Borde/bænkesæt) i sommerlandet. Tanken er at ved involvering af disse unge i arbejdsdage, i etablering af projektet og i vedligeholdelse af området – vil de få et større ejerskab til området og samtidig også få et tilhørsforhold og nye (måske bedre) bekendtskaber. Se interesselitkendegivelse fra Michael – Børn, Trivsel og Sundhed.</p>
<p>Indhold og målene med de enkelte aktivitetsspots</p>	<p>De forskellige aktivitetsspots er omdelt i følgende spots:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fællesområde 2. Dehab #1 3. Dehab #2 4. Rehab

5. Sociale læringsplatforme

Se beskrivelse af indhold og målene med de enkelte spots herunder. Se også vedhæftede Masterplan for visuel overblik over området.

1. Fællesområdet

Området bliver i dag primært brugt til samlingsplads for bl.a. de frivillige i sommerlandslauget når de mødes til arbejdsdage i sommerlandet. Området er beliggende nær toiletbygningen.

Men fællesområdet har meget større potentiale. Ved at etablere en større græsplæne med en vold omkring, vil man kunne tilgodese en bredere målgruppe. Som en del af volden ind tænkes en platform/scene med trin på den ene side.

Udover dette foreslås at der skabes et aktivt sted under fyrtræerne, hvor i det miljø som træerne skaber, ind tænker noget der udfordrer og kombinerer leg, motorik og motion. Det kan være rebbaner som går rundt mellem stammerne. De kan evt. udformes så de kan bruges til udstrækning eller en god omgang opvarmning.

Når særligt vold samt Scene/platform etableres kan området anvendes som ideelt samlingspunkt i regi af Udeskole forløb. NaturKulturVarde, som varetager en stor del af udeskoleforløbene i Varde Kommune, tilkendegiver de gerne vil anvende området til netop dette formål.

Ligeledes gør Brorsonsskole – som er en af de tre byskoler i Varde by. Se vedhæftede interesselikendegivelser fra begge parter.

Men det nye fællesareal vil også kunne anvendes til andre formål. Eksempelvis kan pladsen anvendes til træningsrekvisit, scene og siddepladser.

Boulevard Bebyggelsen¹ er omfattet af en boligsocialt helhedsplan. Boulevard bebyggelsen sekretariat tilkendegiver interesser i at anvende det nye område (i det omfang det er i overensstemmelse med deres kommende helhedsplan). Der kunne eksempelvis være potentiale i at anvende fællesområdet til events som danseevent med særlig udgangspunkt i udenlandske danse. De tilkendegiver at deres beboer er en svær gruppe at få ud i naturen – men at området og aktiviteter i området kan være med til at skabe nye rammer for friluftsliv- også for deres beboere. Se interesselikendegivelse. Dermed kunne sommerlandet også være med til at bygge bro mellem borgere i eksempelvis i forhold til integration.

Ud over ovenstående vil området også kunne anvendes af lokale og foreninger eksempelvis gymnastik i det fri.

2. De to "Dehab" spots

De to spots skal kunne tiltrække besøgende fra de nærtliggende byområder i varde og omegn. Men det vil også være oplagte udflugtssteder for bl.a. byens dagtilbud og folkeskoleklasser – da

¹ Boulevard Bebyggelsen er en samlet betegnelse for de tre almene boligafdelinger Vestparken, Isbjerg og Lerpøtparken i Varde - områder som har en større del beboere med anden etnisk baggrund.

anvendelsesmulighederne kan understøtte det pædagogiske og læringsmæssige arbejde med børnene i naturen. Spots hvori leg gennem interaktion med naturen, sanseudvikling, læring og naturoplevelser generelt forenes.

Første step for at kunne opnå dette vil være at åbne op for området mod Varde Å – da der nu er tæt beplantning. Der etableres forbindelsessti ud til å-stien som er en del af Kyst til Kyst stien. Igen åbnes der op med hensyn og respekt til naturen og den eksisterende beplantning. Der åbnes op så den eksisterende beplantning anvendes som ramme for forskellige ellipseformede temabaseret rum – der samlet vil danne henholdsvis Dehab område #1 og #2.

Når man kommer ind i områder fra den nordlige del sker det gennem to indgangsportaler som rammer og definerer oplevelsen for de nye besøgende. Den ene portal er et stort rundt hul i en væg af stammer som pirrer nysgerrigheden for at komme ind og opleve rummene bagved. Den anden er mere tematiseret og byder velkommen til området. Der opsættes handicapvenlige siddepladser rundt omkring i rummene så man i børnenes verden ikke er for langt væk.

De forskellige rum i de to Dehab områder forbindes sammen af en Boardwalk – så man uanset underlag i de forskellige rum stadig kan gå med barnevogn eller komme frem hvis man sidder i kørestol. Dermed sikre vi tilgængeligheden til natur- og rekreative områder for målgrupper som ofte bliver udfordret af naturens lidt vanskeligere tilgængelighed.

Man kan også vælge ”Den vilde sanserute” rundt mellem rummene i randbeplantningen. Her kan man virkelige sanse og føle naturen mens man bevæger sig igennem den tætte beplantning.

Den eneste grund til vi har opdelt Dehab området i to overordnet spots – er af hensyn til at de så lettere kan opdeles i implementeringsfasen.

2.1 Dehab #1

I Dehab #1 området etableres 3 ellipseformede rum – 2 mindre og 1 stor.

Ellipserum 1 tema - Vandet: Rummet sætter motorikken, fantasien og læringsmuligheder på spil. Et forslag for at underbygge rummets tema samt motorik og fantasy kunne være etablering af et stor skib hvor man kan fantasere om livet på vandet, hvor man balancerer, klatrer m.m., man møder dyr fra vandets verden, man gynger i skibet. Underlaget her er sand udformet i organiske former som simulerer arealer med vand. Et andet forslag der underbygger temaet er ”vandløbet”. Tanken er at ”vandløbet” skal simulere Varde Ås bevægelse, med rindende vand samt høj og lavvandssimulering. Dette vil kunne anvendes til læringsforløb eventuelt i forlængelse af anvendelse af de Socialelæringsplatforme (se beskrivelse længere nede).

Ellipserum 2 – Dyreriget: Tanken med ellipserummet er at man kan

opleve forskellige dyr som er at finde i den lokale natur herunder i Nationalpark Vadehavet. Eksempel på et dyr kunne være "markfirbenet"- som er en af de Bilag 4 arter som vi er heldig at have i Varde Kommune. Dyrene skulle formes lidt abstrakte- og dermed bestå af en masse pæle som man klatrer rundt på og opholde sig på. Men man vil på pladsen også kunne finde information omkring disse dyr – så man både lærer om, leger med og oplever dyrene.

I Dyreriget vil der også være et eller flere edderkoppene - hvor man kan indfanges i. Når man nu er fanget i nettet- kan man bruge tiden på at ligge i små grupper og læse, snakke eller bare være sociale sammen. Dette vil være oplagte små læserum for undervisningsforløb.

Ellipserum 3- Kæmpernes land:

Rummet skal virkelig sætte fantasien i spil. I kæmpernes land findes der overdimensionerede redskaber som f.eks. borde og stole der er væltet fordi kæmpen har været forbi. En stor og høj bænk placeres ligeledes i ellipsen. Området kan anvendes til leg, til samlingssted for familien eller den lille gruppe men også til inspirationskilde til eksempelvis eventyr-stil skrivning i udeskoleforløbet. Beplantningen i rummet skal understøtte temaet med at være højt/stort – så man føler sig lille.

2.2 Dehab #2

Dehab#2 kan bestå af 2- 4 ellipseformede rum. Herunder foreslås tema for to af rummene.

Ellipserum 4: Tema – Hobbitdalen: Rummet skal ses som et modstykke til kæmpernes land – hvor et hobbit- landskab er udgangspunktet i rummet. Et landskab bestående af små bakker, med små huler og små broer. Igen vil rummet være oplagt til fantasifuld leg, samlingssted og læring. Hvis man har brug for ro/rum til kreativitet kan man kravle ind i de små hulrum og lade inspirationen flyde. Beplantningen i hobbitdalen skal understøtte temaet med at være tilpasset i størrelse til resten af landskabet.

Ellipserum 5: Tema – Bjerget:

Varde Sommerland er som nævnt beliggende i Varde Ådal og har derfor et generelt fladt terræn. Dog er der helt nede i bunden af sydspidsen et spring i terrænet, formet af Ådals-landskabet. Dette giver det perfekte rum for "Bjerget". Vi vil med simple aktiviteter opfordre de besøgende til at opleve de terrænforskelle der er. I rummet lægges op til at man skal bestige "Bjerget" på forskellige måder. Dette kunne eksempelvis være med reb, stepstones og/eller pasgang. Dette skaber motoriske udfordringer som modspil til de mere kreative og fantasibetonede rum.

3. Rehab

Varde Sommerland danner i dag rammer om fysiske aktiviteter for bl.a. løbere fra Varde Park Løb og andre borgere, der bruger Sommerlandet for at øge deres naturoplevelse under deres løbetur. Vi ønsker med dette projekt at implementere flere aktiviteter der lægger op til fysisk aktivitet i

naturen. Det er tanken, at Rehabspottet skal være relevant for f.eks. motionister uanset fysisk formåen, frivillige foreninger og generelt organisationer som eksempelvis Center for Sundhedsfremme- der vil kunne anvende Rehabspottet til genoptræning af ældre, KOL-patienter mv. Brorsonsskole tilkendegiver også at det ville være oplagt for dem at anvende området i idrætsundervisning. Derudover kunne være relevant for andre børn og voksne til hang-out, leg, opholdssted etc. Det har været vigtigt /er vigtigt at udviklingen af spottet (som med de andre spots) sker i samspil med den eksisterende natur.

Som udgangspunkt lægger vi op til at der i Rehabspottet etableres en naturfitnessrute og et (gen) optræningsrum.

3.1 Naturfitnessrute

På nuværende tidspunkt er der planlagt at langs å-stien bliver der etableret flere redskaber som inviterer til fysisk udfoldelse som en del af turen. De placeres på den ene side af stien så andre brugere kan benytte denne på samme tid. Der lægges op til at disse redskaber kan tages i løb. Som udgangspunkt tænkes der at etablere balancebomme, håndgangstativ, pasgangspæle, trapper, balancestubbe. De skal alle have samme visuelle udtryk så man kan se at de udgør en samlet helhed.

3.2 (Gen) optræningsrum

(Gen) optræningsrummet har flere funktioner. Det skal udgøre et socialt samlingssted og kunne samle op til 25 brugere på samme tid. Det skal også fungere som en aktiv for området hvor man i samvær med andre og den omkringliggende natur får mulighed for at strække ud efter endt løbetur evt. efter fitnessruten. Der tænkes her som udgangspunkt på følgende faciliteter: Battlerope, rebslynge, udstrækningsmoduler, rygstrækker, bænke, trædegrynger/sidestæpper, udstrækningsbomme, platforme til udstrækning og step, styrketræningsredskaber i form af løfte-redskaber, rebtrækning og benpres. Som vægte bruges der natur sten så man kan bruge de størrelser som passer til den vægtmodstand man ønsker. Alle redskaber udføres i træ/naturmaterialer.

4. De Sociale Læringsplatforme

Langs Varde Å er der på nuværende tidspunkt planlagt, at der etableres 3 sociale læringsplatforme. Som udgangspunktet laves handicapvenlig adgang til en eller to af disse.

NaturKulturVarde og Brorsonsskole vil også kunne anvende disse Socialelæringsplatforme i forhold til udeskoleforløb til at studere åens liv (se interessetilkendegivelser). Dernæst har der været dialog med Boulevard Bebyggelsen omkring afholdelse af fiskearrangementer for fædre og deres sønner med anden etnisk baggrund (såfremt det passer overens med deres nye helhedsplan, som er ved at blive udarbejdet).

Jordarbejde i Varde Sommerland

Varde Sommerland har ikke kun været Varde Sommerland – inden da var det en losseplads. Derfor vil oplægningen af området til de

	<p>multianvendelige aktivitetspots, kræves at der tilvejebringes og påfyldes jord – som skal sikre de bedste vilkår for fremtidig anvendelse af området.</p>
<p>Målgruppe og målgruppeinvolvering</p>	<p>Det aktive friluftsliv baseret på både individualitet og fællesskaber på tværs bliver hjertet. Den nuværende fysiske ramme er et rekreativt naturområde, en bynær oase som netop omdannes med naturen og det aktive friluftsliv som kerne. Området skal kunne bruges af enkeltpersoner, men også større grupperinger – både løst og fast organiseret. Kommunens institutioner skal dagligt kunne bruge Sommerlandet. Det vigtigste er at området kan tiltrække og benyttes af individer og grupper - alle med forskellige udgangspunkter, på tværs af alder, køn, fysisk formåen, sociale forhold med videre.</p> <p>Sommerlandet vil umiddelbart være særligt attraktivt for borgerne i Varde Kommune, men skal også fungere som et oplagt udfugtsmål for turister fra hele regionen. Varde Sommerland har en stor tiltrækningskraft for mange både fra Varde omegn og Esbjerg omegn- i kraft af at det netop er det tidligere Varde Sommerland – og mange har bl.a. barndomsminder fra.</p> <p>For at sikre ejerskab hos de frivillige er projektet udarbejdet i et tæt samarbejde mellem Sommerlandsauget og kommunen. I projektets arbejdsgruppe er inddraget relevante samarbejdspartnere i udviklingen af sydspidsen af området, herunder eksempelvis Parkløberne, NaturKulturVarde og Center for Sundhedsfremme.</p> <p>Udover dette er der i processen været dialog omkring involvering og anvendelsesmuligheder hos andre relevante brugere herunder Brorsonskole, Børn Trivsel og Sundhed, Boulevard Bebyggelsen. Men udviklingsprocessen er ikke færdig og der er planlagt yderligere brugerinvolvering for at sikre ejerskab og anvendelsesrelevans. Borgerinvolvering med en meget varieret gruppe af interessenter skal understøtte at grundlaget for de nye fællesskaber- men samtidig bliver projektet også stærkere og man sikre relevans for målgrupperne.</p> <p>Dernæst forventes at projektets relevans og anvendelse kan sikres yderligere ved dialog og sparring med friluftsrådet.</p>
<p>Budget og Økonomi</p>	<p>Det forventes, at det samlede projekt løbet op i <u>4.160.000 kroner</u> eksklusiv moms. Der er afsat 200.000 kr. i egenfinansiering.</p> <p>Selvstændigt budget for projektet – se ”Budget- Aktivitetsspots i Varde Sommerland”.</p> <p>Det forventes at Sommerlandsauget i selve implementering af projektet vil bære en stor del frivillig arbejde. Vi (og sommerlandsauget selv) har en forventning om at de i stor grad skal være med til at etablere projektet og bl.a. have opgaver som rydningsarbejde og øvrige klargøringsarbejde som vil blive gennemført på arbejdsdagene i sommerlandet.</p>

	<p>Sommerlandslauget leverer allerede i dag et stort stykke frivilligt arbejde, og er fuldt kompetent til at udføre de indledende arbejder.</p>
Vedligeholdelse	<p>Der er en forventning om at det vil kræve en øget drift og vedligehold i forhold til nuværende. Dette begrundet af at der forventes et større brug af området end nu. Det er dog vigtigt at de enkelt spots er af sådan en kvalitet at den øgede drift og vedligeholdelse holdes på et minimum, som kan varetages af den seniormedarbejder der allerede nu er ansat af kommunen til at vedligeholde sommerlandet- selvfølgelig i tæt samarbejde med Sommerlandslaugets frivillige.</p> <p>Det forventes at projektet har en levetid på minimum 20 år.</p>
Tidsplan	<p>Der vil i efteråret og vinteren 2016/2017 i højere grad involveres brugere – for at sikre ejerskab og attraktivitet. Dernæst er det et ønske at der også indgås i dialog med Friluftsrådet – så områdets anvendelses relevans.</p> <p>Det forventes at implementeringen af projektet starter i foråret 2017 i forlængelse af Sommerlandslaugets første arbejdsdage. Derefter vil der løbende være implementering i 2017 og endelig projektet realisering i sommeren 2018.</p>